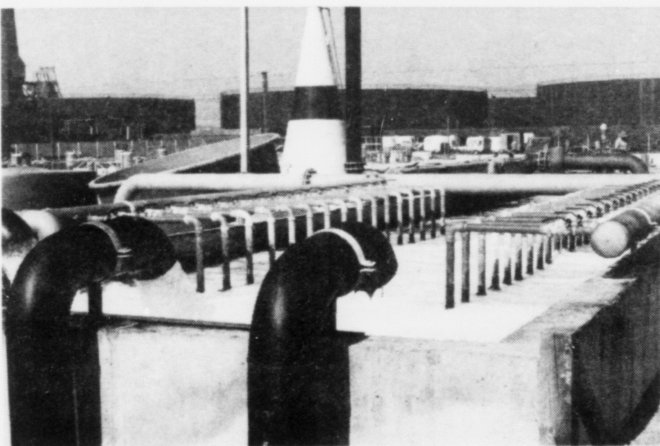

Her við Ensted-elverkið í Danmark reka teir aling og brúka kólivatnið frá verkinum

vatnið verður leitt út á sjógv, verður það reinsað fyrri partiklar, t.e. fódur-leivdir og skarn frá fiskinum. Hetta hendir á tann hátt, at vatnið fyrst fer gjøgnum ein meldurskiljara, har uml. 80-90% av partiklunum verða skildir frá. Tann parturin av vatninum við teimum 80-90% av partiklunum verður síðani leiddur til ein brunn, har partiklarnir verða botnfeldir, og það reina vatnið fer á sjógv. Teir útfeldu partiklarnir verða nýttir til tød.

Það nýtta vatnið, sum er reinsað fyrri partiklar, er so reint, at það væl kann endurnýttast, og verður það eisini gjørt í ein vissan mun. Vanliga verður upp til 80% av vatninum endurnýtt og til tíðir upp móti 100% í styttri tíðarskeið. Leggjast skal til merkis, at endurnýtslan ikki er fyrri at spara vatn, men fyrri at fáa ein meira tryggan rakstur. Hetta skyldast, at dygðin av tí nýggja vatninum kann vera rættiliga ójovn.

Körni, sum nýtt verða, eru bæði rektangulur og rund. Framleiðslan á alistöðini er uml. 60 tons av ælabogasilum um árið og starvast uml. 6 mans í stöðini, har teir 2 eru knýttir at framleiðsluni, meðan teir 4 arbeíða við útvikling.

Saltvikens Fiskodling

Hósmorgunin tann 3. október varð farið við bussi til kjarnorkuverkið Barsebäck, norðan fyrri Malmö í Svörík. Har er alistöðin hjá Saltvikens Fiskodling, sum nýtir kólivatn frá kjarnorkuverkinum. Við okkum á hesum túrinum var Frank Minch frá D A I, og vórðu vit móttknir av Viggo Person, sum vísti okkum runt á alistöðini, sum framleiðir bæði laks og sil, umframt at teir hava eina smoltstöð, sum framleiðir smolt og sílayngul til egna

nýtslu. Eisini gera teir royndir við pigvarru og teimum sokallaðu risarækjunum.

Seinni kom eisini P. O. Larsson, sum hevði staðið fyrri gerðini av alistöðini og greiddi okkum frá stöðini og svaraði spurningum.

Alingin fer fram í rundum korum úr glasfipri við koniskum botni. Støddirnar eru ávíkavist 10 og 6 m í tvørmát, og dýpið er uml. 2 m. Framleiðslan er uml. 50 tons um árið av laks og silum.

Á alistöðini er ein endurnýtsla av vatni uppá uml. 50%, samstundis sum at reint súrevni verður tilsett.

Roynt verður at halda hitastigið á vatninum, sum alingin fer fram í uml. 16°C alt árið. Hetta verður gjørt við at blanda kólivatn frá kjarnorkuverkinum við kaldari sjógv. Um summarið er sjógvurin tó ofta so heitur, at hitastigið nærkast teimum 20°C.

Eisini her verður það nýtta vatnið reinsað fyrri partiklar í einum meldurskiljara og verða partiklarnir harnæst botnfeldir. Það nýtta vatnið, sum verður leitt út aftur í Oyrasund inniheldur so at siga ongar partiklar.

Ottar Ferry Salmon

Frá Barsebäck varð farið beinleiðis til floghavnina í Kastrup, og haðani við flogfari til Glasgow kl. 16.30. Síðani varð farið beinleiðis til Kilfinan, sum er ein bygd á eyrastu síðu av tí langa fjørðinum Loch Fyne, á vestursíðu Skotlands.

Fríggjadagin, 4. okt. var síðsta vitjanin á túrinum, og var það á Ottar Ferry Salmon Ltd. í bygdini Ottar Ferry, sum er uml. 10 km frá Kilfinan.

Har vórðu vit væl móttknir av Ronald Barge, sum byrjaði alistöðina, soninum Alister Barge og

David Patterson, sum nú saman við Alister hevur leiðsluna av alistöðini.

Vit vóru fyrst bodnir inn á skrivstovuna, har teir triggir greiðdu frá alistöðini frá tí, at hon varð byrjað og til í dag.

Síðani varð farið runt á alistöðini, har Ronald og David greiðdu frá og svaraðu spurningum.

Alistöðin í Ottar Ferry framleiðir uml. 100 tons av laks um árið, og fer hetta fram í 10 tangum við 12 m í tvørmát og tveimum við 25 m í tvørmát. Hæddin er uml. 1,5 m.

Umframt at framleiða laks hevur alistöðin egna smoltstöð, har teir framleiða smolt til egið brúk umframt at teir selja uml. 200.000 smolt um árið til aðrar alarar.

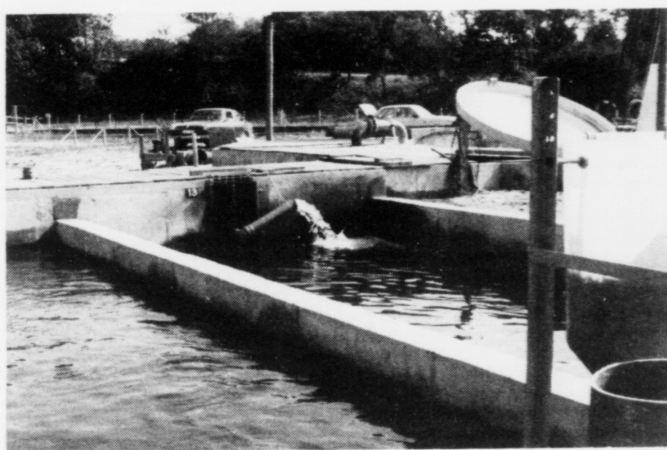
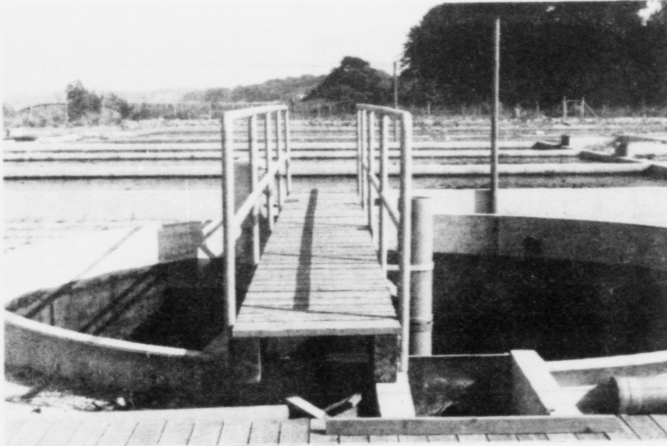
Sjógvurin, sum nýttur verður til alingina, verður pumpaður beinleiðis úr fjørðinum til alikerini. Í teimum smærru kórnum er eingin lufting ella iltung, men í teimum tveimum stóru kórnum verður luftað í sjálvum alikórnum.

Frá alikórnum fer það nýtta vatnið beinleiðis á sjógv uttan reinsing og uttan endurnýtslu. Orsökini til at vatnið ikki verður reinsað fyrri partiklar er, at eingi krøv eru um, hvussu nógv partiklar það nýtta vatnið kann innihalda, men stöðin var annars fyrireikað so at reinsiverk kundi setast inn.

Fortreytir — gitingar og veruleiki

Hvussu er nú við teimum fortreytum, sum lógu til grund fyrri tí skitsuprojekti og teimum rakstrarætlanum, sum eru grundarlag undir teimum úmsóknum bæði viðv. aliloyvi og figging, sum sendar eru.

Túrin má sigast at hava givið svar uppá allar teir týðningarmestu

spurningarnar, sum óvissa var um.

Neyðug tangarúmd

Í tí skitsuprojekti, sum er gjørt, hevur verið roknað við, at það í mesta lagi ber til at hava uml. 25 kg. av fiski í hvørjum rúmmetri av vatni.

Á øllum teimum alistöðum, sum vit vitjaðu varð sagt, at teir høvdu í minsta lagi 30 kg/m³. Summir høvdu heilt upp í 50 kg/m³, beint aðrenn fiskurin skuldi slaktast.

Specifikk vatnnýtsla

Það punktið, sum størstur ívi mundi vera um, var tann nøgd av vatni, sum neyðugt er at pumpa fyrri, at fiskurin skal trivast. Tær nøgdir, sum ein hevði fingið uppgivið ymsastaðni frá, vóru ógvuliga ymskar.

Av tí, at elorkan er so dýr í Føroyum, er það av størsta týðningi fyrri búskapin hjá eini alistöð, at nøgðin, sum pumpast skal ikki er ov stór.

Það vísti seg eisini, at nøgðin, sum verður

pumpað á teimum alistöðum, vit vitjaðu, er rættiliga ymsk, og er það tí at umstøðurnar eru ymskar. Summir tilseta reint súrevni, summir endurnýta ein part av vatninum, meðan aðrir hvørki tilseta súrevni ella endurnýta.

Útskifting av vatni á eini alistöð hevur tvey endamál. Það eina er at tilføra súrevni og hitt er at færa avfallsevnir burtur, bæði partiklar og uppløyst evni.

Það, sum krevur mest vatn, er tilfæring av súrevni, meðan það at færa avfallsevni burtur krevur nógv minni vatn. Við at lufta og/ella tilseta reint súrevni ber til at minka munandi um vatnnýtsluna. Eitt annað, sum ger seg galdandi er, at elprisin í summum av okkara grannalondum er væl lægri enn her hjá okkum. Tí verður ofta heldur nýtt í meira lagi, tí það kostar ikki so nógv kortini.

Tær nøgdir, sum vit hava roknað við, er neyðugt at pumpa, hava vist seg ikki at vera ov lágar eftir teimum upplýsingum, sum vit hava fingið, bæði frá D A I í Danmark og frá P. O.

Larsson í Svörík. Um ein harafturat tilsetir reint súrevni, skuldi enná verið gjørligt at minka nakað um nøgdina.

Vækstur — fódur

Onkur kundi spurt, hvussu nú laksur trivist í kórnum uppi á landi, og hvussu er við vøkstrinum?

Eftir tí, sum vit hava sæð, bæði í Svörík og Skotlandi, har teir ala laks, er vøksturin eins góður, sum það vit kenna úr Føroyum.

Hvur ein harafturat møguleika at hita eitt sindur, tá fiskurin er smáur, er alt sum talar fyrri, at vøksturin kann vera enn betri, tá alingin fer fram á landi enn á sjónum.

Fóðringin er, sum vera man, nógv lagaligari á eini alistöð á landi enn á sjónum. Ein fær koyrt við trucki ella trillubøru heilt til kørini.

Fóðurfaktorurin á landalistöðum visir seg harafturat at vera lægri enn á sjónum. Hetta hevur ta sera einfaldu grund, at ein hevur nógv betri eftirlit

Framhald á síðu 10